

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra DE FREMMEDE

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 232. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353511328560/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

meget kort Tid vilde være saa kjæd af den Ting, hvorpaa han nu satte saa stor Præis, at han enten gav eller kastede den bort, naar han ikke ved en forunderlig Hændelse kunde sælge den — eller i denne sidste Fald, om han vilde finde en Kjøbere, der bar sig ligesaa overhiit, ligesaa enfoldigt ad, som han — Det er heraf klart, at hans Kjøbe-Syge snarere maatte komme af en inderlig Afsky for Penge, end af en Begjærighed efter at vinde dem — Med alt dette vil man i denne Kjøbe-Syge finde en vis Have Lyst, der meget ligner Gjerrighed — Det er og vist at Herr Frankhuysen besad alt det, af dette Laster, som reent ud er uadskilleligt fra Ødselhed — Saameget, som han foragtede Penge, naar han havde dem, saa begjærlig var han efter at faae nogle naar han ingen havde — Men han var for stolt, til at anvende andre end til-ladelige Midler hertil; han var for magelig, troer jeg, til at bruge en ægte Gjerrigs Overlæg, og Alvor og Flid derved; og han var for letsindig, til nogetid at trægte efter meer, end netop det, som han behøvede i samme Øyeblik — Imidlertid for-aarsagede denne Art af Penge-Gjerrighed, sam-mentaget med hans naturlige Letsindighed, at han med Tiden altforofte faldt i Aagerkarles Hænder, hvilke, som man kan tænke, ingenlunde skaanede ham — Og her maae jeg anmærke, at, ifald jeg ellers kan troe Clement, han allerede paa Skoelen, begyndte, at forbinde sig til alt hvad man vilde, naar man kun ved et PengeLaan vilde rede ham ud, af en og anden Omstændighed; og at hans Ven, Herr Schllker, virkelig var den, der først tjente ham i slige Tilfælde —

Vil man nu til alt dette legge de Udgifter, som Herr Frankhuysens Hospitalitét, som hans Tilbøielighed til Vellyst, som hans sanguinske Temperament, og de, som hans Ubetænksomhed, hans Luuner, hans Indfald, daglig satte ham i; saa vil man finde, at hans Ødselhed var fuldstændig; og,

at de der skulde forsyne hans Casse ikke havde
mindre end Aarsag, at være fornøiede med ham --
Herr Schlikers Opførsel var, som jeg allerede
har anmærket, denne lige modsatt -- Han gav al-
s drig uden i Tavien, han kjøbte aldrig, uden
hvor han saa stor og sikker Fordeel,
og han gjorde sig aldrig til Gode,
uden naar han fik det
for intet --